

2. Ghejmifikacija (2019) [Gamification]. – Available at : <http://dl.khadi.kharkov.ua/mod/book/tool/print/index.php?id=37552>
3. Ljashenko A. (2017) Jak ighry zminjujutj osvitu [How games change the education]. – Available at : <https://ain.ua/2017/10/02/yak-igri-zminyuyut-osvitu/>
4. Binkley, M., Erstad, O., Herman, J., Raizen, S., Ripley, M., Miller-Ricci, M., & Rumble, M. (2012). Defining Twenty-First Century Skills. In P. Griffin, B. McGaw, & E. Care (Eds.), *Assessment and Teaching of 21st Century Skills*. (pp. 17-66). Dordrecht: Springer. http://dx.doi.org/10.1007/978-94-007-2324-5_2 Cole
5. Pelling, Nick (2011) The (short) prehistory of gamification, Retrieved from <http://nanodome.wordpress.com/2011/08/09/the-shortprehistory-of-gamification/>
6. Perkins David N. *Smart Schools: Better Thinking and Learning for Every Child* Published May 1st 1995 by Free Press. – 257 p.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Світлана Денгаєва – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри методики викладання в дошкільній та початковій освіті Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Наукові інтереси: дослідження медіаосвітніх технологій.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Svitlana Dienhaieva – Ph. D in Pedagogics, Senior Teacher at the Department of the English Language and Primary ELT Methodology of Zhytomyr Ivan Franko State University.

Scientific interests: studying the mediaeducational techniques.

УДК 378.147: 811.111

ФОРМУВАННЯ ПУНКТУАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ФАХУ

Тетяна КІБАЛЬНИКОВА (Кропивницький, Україна)

e-mail: tatyanakibalnikova@gmail.com

КІБАЛЬНИКОВА Тетяна. ФОРМУВАННЯ ПУНКТУАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ФАХУ

У статті розглядається питання формування пунктуаційної компетентності студентів вищих навчальних закладів, які вивчають англійську мову як фах. У зв'язку з орієнтацією освітнього процесу на компетентнісний підхід, доцільно уточнити перелік інтегральних і фахових компетентностей, які визначатимуть зміст вищої освіти в межах певної спеціальності. З-поміж фахових компетентностей майбутнього вчителя англійської мови особлива увага надається формуванню фонетичної, граматичної, лексичної та мовленнєвої компетентностей, тоді як розвиток пунктуаційних навичок не є окремим завданням підготовки фахівця. Оскільки рівень комунікативної компетентності особистості великою мірою визначається її правописною і пунктуаційною грамотністю, виникає необхідність уточнити зміст пунктуаційної компетентності та визначити її місце в освітньо-професійній програмі підготовки вчителя англійської мови.

Ключові слова: компетентнісний підхід, компетентність, компетенція, інтегральні та фахові компетентності, пунктуаційна компетентність.

KIBALNIKOVA Tetiana. DEVELOPING PUNCTUATION COMPETENCY OF STUDENTS IN THE PROCESS OF LEARNING ENGLISH AS MAJOR

The article considers the hot problem of developing students' punctuation competency. A new approach to teaching is competency-based education implemented to both secondary and high schools. Well-designed competencies determine the level of efficiency of an all-rounded personality. When implementing the competency-based approach to language teaching in higher educational institutions, it is necessary to develop a list of integral and special competencies for a prospective teacher of English. The competency-based curricular courses basically aim at developing phonetic, grammatical, lexical and communicative skills, while punctuation efficiency is not singled out as a separate task. Students' low efficiency in punctuation is explained by the native language interference. Punctuation rules are partially considered in classes of grammar, when explaining syntactical structures of complex sentences. The author of the article advocates that punctuation efficiency is to be included into the list of special competencies for prospective teachers of English. The paper reveals the idea of developing punctuation skills in connection with other competency-based courses: Practical English, Stylistics, Grammar, etc. Special attention is paid to the strategy of developing punctuation efficiency while working with texts of different functional styles of the English language. Besides, the author urges to implement the course of Academic Writing into the curriculum for prospective teachers of English.

Key words: competency-based education, competency, competence, integral and special competencies, punctuation competency.

Постановка проблеми. Наразі Україна переживає період реформування майже в усіх сферах діяльності суспільства. Найбільший інтерес для нас становлять шляхи модернізації освіти, вищої школи зокрема. Новим напрямком розвитку вищої освіти є компетентнісний підхід, орієнтований на те, щоб виміряти готовність випускників до активної участі в суспільстві. Автори колективної монографії «Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи» визначають компетентність як «інтегровану характеристику якості особистості, результативний блок, сформований через досвід, знання, вміння, ставлення, поведінкові реакції» [4, с. 92]. У свою чергу, компетентність представлена комплексом певних компетенцій (знань, умінь і навичок), володіння якими визначає ступінь готовності особистості до активної діяльності в суспільстві.

Спробу визначити орієнтовний список ключових, загальнопредметних і спеціально-предметних компетентностей для середньої школи було здійснено українськими педагогами (О.І. Пометун, О.В. Овчарук, С.Е. Трубачева та ін.). До того ж, освітні програми, засновані на державному стандарті загальної середньої освіти, містять чітко визначений комплекс компетентностей, опанування якими є обов'язковим для учнів основної та старшої школи.

У зв'язку з орієнтацією освітньо-професійних програм вищої школи на компетентнісний підхід постає питання визначення переліку ключових інтегральних, загальних і предметних / фахових компетентностей, які визначатимуть зміст вищої освіти в межах певної спеціальності.

Освітньо-професійна програма за спеціальністю «Мова і література (англійська)» ґрунтується на компетентнісному підході й ураховує рекомендації Науково-методичної Ради МОН України стосовно розробки стандартів вищої освіти, а також вимоги до фахівця, зазначені в міжнародному Проекті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур у Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). До змісту освітньо-професійної програми включено комплекс інтегральних, загальних, спеціальних / фахових компетентностей, а також професійні компетенції. До спеціальних (предметних) компетентностей, ступінь опанування якими визначає готовність молодого фахівця до викладацької діяльності, включено фонетичну, граматичну, лексичну, мовленнєву та інші компетентності, де пунктуаційна компетентність лишається поза увагою. Пунктуаційна грамотність має загальнокультурне значення, адже вона свідчить про рівень комунікативної компетентності особистості. Потреба з'ясувати зміст пунктуаційної компетентності визначає **актуальність** нашої наукової розвідки.

Мета статті полягає в тому, щоб з'ясувати зміст пунктуаційної компетентності та визначити її місце в освітньо-професійній програмі за спеціальністю «Мова і література (англійська)».

Огляд останніх досліджень і публікацій. Пунктуаційна грамотність привертає увагу передусім українських педагогів-дослідників. Н.П. Ковальчук розглядає пунктуаційну компетентність у складі лінгвістичної компетенції, котра складає основу вивчення української мови. На думку дослідниці, пунктуаційна компетенція включає комплекс знань про систему розділових знаків, правила їх уживання, основні пунктуаційні вміння та здатність оформлювати усне й письмове висловлення з урахуванням пунктуаційних норм [3, с. 260]. В.В. Сидоренко розглядає пунктуаційну компетентність у безпосередньому зв'язку з синтаксичною. Науковець тлумачить пунктуаційну компетентність як «предметну компетентність учнів у системі мовних знань, умінь і навичок, що передбачає вміння школярів інтонаційно оформлювати усне мовлення на письмі» [5].

Пунктуаційна компетентність стає об'єктом зацікавлення й у пострадянському просторі. Так, Г.А. Анісімов тлумачить пунктуаційну компетентність як «інтегративну якість особистості, яка передбачає володіння знаннями про пунктуацію цілісного тексту, уміннями та навичками розставляти пунктуаційні знаки (здатність мотивувати вибір того чи іншого пунктуаційного знаку, «виразно читати» пунктуаційні знаки, робити пунктуаційний розбір тексту, правильно виокремлювати абзаци в письмовому висловленні» [2, с. 74]. Л.В. Смирнова вважає, що пунктуаційна компетентність формується в учнів старших класів і включає: 1) мовну компетентність – оволодіння базовими уміннями та навичками аналізу мовних явищ; 2) комунікативно-мовленнєву компетентність, де мовленнєва складова передбачає оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності, здатність розуміти та відтворювати письмові та усні висловлювання на рівні тексту, надфразової єдності, речення, будувати висловлення відповідно до комунікативної ситуації; тоді як соціокультурна складова передбачає отримання знання про національно-культурні особливості соціальної та мовленнєвої поведінки носія мови [6, с. 170-171].

Писемна грамотність є показником загальнокультурного рівня не тільки фахівця рідної мови. На жаль, формування пунктуаційної компетентності студентів, котрі вивчають англійську мову як фах, не передбачено програмовими вимогами у вищій школі. Результати перевірки письмових робіт студентів засвідчують дуже низький рівень пунктуаційної

грамотності. Відтак, постає необхідність визначити місце пунктуаційної компетентності в освітньо-професійній програмі, де англійська мова є фахом.

Виклад основного матеріалу дослідження. Засади методики навчання пунктуації було закладено пострадянськими вченими Ф.І. Бусласєвим, О.М. Пешковським, Л.В. Щербою. У методиці навчання української мови існує окремий розділ, який досліджує процес формування пунктуаційної компетентності в учнів, а формування пунктуаційної грамотності привертають постійну увагу вітчизняних мовознавців і педагогів (Н.П. Ковальчук, В.В. Сидоренко, Т. Шевчук та ін.).

У методиці навчання англійської мови як іноземної правила пунктуації згадуються побіжно – у межах навчання граматики, переважно синтаксису. З-поміж методичної літератури відчувається брак підручників, які б уміщували комплекс вправ, спрямованих на формування й закріплення навичок вживання розділових знаків, а також вправ на перевірку та контроль набутої компетентності.

Як слушно зауважують О.Б. Тарнопольський і С.П. Кожушко, опанування пунктуаційними навичками в процесі навчання англійської мови ускладнюється наявністю міжмовної інтерференції рідної та іноземної мов [7, с. 145]. В умовах розширення комунікативного простору оволодіння писемними навичками стає актуальним, адже це уможливило живе спілкування з носіями мови через різноманітні соціальні мережі. У деяких випадках некоректне вживання пунктуаційних знаків не просто свідчить про низьку правописну грамотність особи, але й призведе до непорозуміння або викривлення змісту повідомлення.

На нашу думку, пунктуаційна вправність є одним із важливих складників формування мовної особистості вчителя англійської мови, а пунктуаційна компетентність має бути внесена до переліку фахових компетентностей освітньо-професійної програми підготовки вчителя англійської мови як іноземної.

Навчання пунктуаційних норм у вищій школі має відбуватися з урахуванням міжпредметних зв'язків. Насамперед, правила пунктуації побіжно розглядаються на заняттях з практики усного та писемного мовлення під час написання диктантів та інших письмових робіт. На заняттях з практичної граматики правила застосування пунктуаційних знаків інтегруються до процесу вивчення граматичних конструкцій (речення з відокремленими членами, складнопідрядні речення з підрядними реченнями у функції обставини / означення, відокремлені конструкції з Participle I / II, тощо). Особливої значущості пунктуаційна вправність набуває під час вивчення синтаксису як окремого розділу граматики.

Навчання пунктуаційних норм англійської мови як фаху доцільно проводити й на заняттях, де провідним видом роботи є робота з текстами різних стилів і жанрів. Це – стилістика та філологічний або лінгвістичний аналіз тексту. Тексти різних функціональних стилів виступають засобом формування пунктуаційної компетентності студентів.

У текстах різних стилів і жанрів якнайкраще реалізуються три принципи пунктуаційного оформлення висловлення: логічний, структурно-синтаксичний, інтонаційний. У більшості випадків усі три принципи спрацьовують одночасно, але в окремих прикладах певний принцип набуває особливої значущості. Так, у художніх текстах пунктуаційні знаки регламентуються змістом висловлення, члени речення часто відокремлюються залежно від комунікативного наміру автора, де ми маємо справу з так званою «авторською» пунктуацією, відповідно, це все відбивається на інтонаційній моделі висловлення.

Погоджуємося з думкою Л.М. Абросимової, що студенти відчувають труднощі під час вивчення правил використання пунктуаційних знаків у текстах науково-технічного характеру [1, с. 72]. У процесі навчання у вищих закладах освіти студенти готують доповіді, наукові статті та інші письмові роботи наукового характеру. Тому формування пунктуаційної компетентності студентів є важливим.

Утім особливої значущості для формування пунктуаційної грамотності набуває курс із варіативної частини навчального плану підготовки майбутніх вчителів англійської мови – академічне писемне мовлення. Ця дисципліна є діяльнісно-орієнтованою, тобто спрямована на формування писемної вправності студентів. Змістове наповнення курсу академічного

писемного мовлення, що викладався на IV курсі факультету іноземних мов Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, було регламентоване вимогами підготовки фахівця з англійської мови. Мета курсу передбачала формування в студентів навичок пунктуаційно грамотно оформлювати висловлення.

У межах курсу академічного писемного мовлення було розроблено низку вправ, які виконувалися на основі готових текстів (наприклад, пунктуаційне редагування). Завершальним завданням курсу було навчити студентів писати есе з урахуванням усіх структурно-синтаксичних і пунктуаційних норм. Наразі курс академічного писемного мовлення не викладається окремо, а інкорпоровано в основну дисципліну з фаху – практика усного та писемного мовлення.

Висновки та перспективи. Пунктуаційна компетентність є однією зі складових іншомовної компетентності студентів, котрі вивчають англійську мову як фах. Засвоєння правил пунктуаційного оформлення мовлення сприяє формуванню писемної грамотності майбутнього вчителя англійської мови, а також є показником соціокультурного рівня фахівця. Отже, існує нагальна необхідність долучити пунктуаційну компетентність до списку фахових в освітньо-професійній програмі підготовки вчителя англійської мови, а методика навчання пунктуації вимагає подальшого ретельного вивчення.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Абросимова Л.М. Обучение пунктуации английского научно-технического текста / Л. М. Абросимова // Вісник СевНТУ. Сер.: Педагогіка. – 2013. – Вип. 144. – С. 72-76. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsntup_2013_144_14.
2. Анисимов Г.А. Речевое развитие билингвальной личности в свете компетентностного подхода в филологическом образовании / И.А. Анисимов // Вестник Чуваш.гос.пед.ун-та им. И.Я. Яковлева. – 2009. – №3-4. – С. 174 – 177.
3. Ковальчук Н. П. Змістові і структурні особливості пунктуаційної компетенції учнів основної школи / Н. П. Ковальчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 10. Проблеми граматики і лексикології української мови: Збірник наукових праць / Відп. редактор М. Я. Плющ. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – Випуск 5. – С. 258-263. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/12394>
4. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В. Овчарук. – К.: “К.І.С.”, 2004. –112 с.
5. Сидоренко В. Формування синтаксичної компетентності учнів 8–9 класів засобами технології кооперативного навчання [Текст] / В. Сидоренко // Українська мова і література в школі. – 2015. – №2. – 64 с. – С. 7–15. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/9428/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D0%B8%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%BA%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%83_%D0%A1%D0%B8%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf
6. Смирнова Л.В. Формирование пунктуационной компетентности у учащихся старших классов белорусской школы при изучении русского языка / Л.В. Смирнова // Вестник ЧГПУ им. И.Я. Яковлева. – 2012. – №1 (73). Ч.2 – С.168-173.
7. Тарнопольський О.Б., Кожушко С.П. Методика навчання студентів вищих навчальних закладів письма англійською мовою. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 287 с.

REFERENCES

1. Abrosimova, L.M. (2013) Obuchenije punktuatsii angliiskogo nauchno-technicheskogo teksta. [Teaching Punctuation of the English Technical Scientific Text]. Sevastopol.
2. Anisimov, G.A. (2009). Rechevoie razvitiie bilingvalnoi lichnosti v svete kompetentnostnogo podhoda v filologicheskomo obrazovanii. [Speech Development of a Bilingual Personality in the Aspect of Competence Approach in Philological Education]. Cheboksary.
3. Kovalchuk, N.P. (2009). Zmistovi i strukturni osoblyvosti punktuatsiinoii kompetentsii uchniv osnovnoi shkoly // Naukovyi Chasopys Natsionalnoho Pedagogichnogo Universytetu imeni M.P. Dragomanova. [Semantic and Structural Peculiarities of Students' Punctuation Competence in a Secondary School // Scientific Periodical of National Pedagogical Dragomanov University]. Kyiv.
4. Kompetentnisnyi pidkhdid u suchasniy osviti: svitovyi dosvid ta ukraïnski perspektyvy (2004). [Competence Approach in Modern Education: World Experience and Ukrainian Perspectives]. Kyiv.
5. Sydorenko, V. (2015). Formuvannia syntaksychnoi kompetentnosti uchniv 8-9 klasiv zasobamy tekhnolohii kooperativnoho navchannia // Ukrainska mova i literature v shkoli. [Forming Syntactical Competence of Pupils of 8-9th Grades by means of Cooperative Learning // Ukrainian Language and Literature at School]. Kyiv.
6. Smirnova, L.V. (2012). Formirovaniye punktuatsionnoi kompetentnosti u uchashchihsia starshyh klassov belorusskoi shkoly pri izuchenii russkogo yazyka // Vestnik ChGPU im. I.Y.Yakovleva. [Forming Punctuation

Competence of Senior Pupils of Belarus School in the Process of Learning English // Bulletin of ChGPU named after I.Y.Yakovleva]. Cheboksary.

7. Tarnopolskyi, O.B., Kozhushko, S.P. (2008). *Metodyka navchannia studentiv vyshchych navchalnyh zakladiv pysma angliiskoyu movoyu* // [Methods of Teaching English Writing to Students of Higher Educational Institutions]. Viinytsia: Nova Knyha.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Тетяна Кібальнікова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови та методики її викладання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький.

Наукові інтереси: лінгвістика тексту, стилістика, методика навчання англійської мови.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Tetiana Kibalnikova – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of the English Language and Methods of Teaching at Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, Kropyvnytskyi.

Scientific interests: text linguistics, stylistics, methods of teaching English.

УДК 37.016:811.161.2

ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ І НАВИЧОК З АКТУАЛЬНИХ ВИДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тетяна ЛІШТАБА (Кропивницький, Україна)

e-mail: tanya@lishtaba.com

ЛІШТАБА Тетяна. ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ І НАВИЧОК З АКТУАЛЬНИХ ВИДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті проаналізовано закономірність викладання курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» як дисципліни гуманітарного циклу студентам нефілологічних факультетів. Запропоновано систему методів і завдань, яка сприятиме формуванню професійного мовлення студентів на граматичному, лексичному, стилістичному рівнях; закріпленню набутих знань, виробленню найважливіших умінь, що складають основу мовленнєвої компетенції майбутнього фахівця.

Ключові слова: професійне мовлення, професійна комунікація, мовна підготовка, професійна культура, професійна діяльність, мовна особистість.

LISHTABA Tatiana. FORMATION OF SKILLS OF ACTUAL PROFESSIONAL LINGUISTIC ACTIVITIES

The article analyzes the regularity of teaching the course «Ukrainian language in a professional direction» as a discipline of the humanitarian cycle for students of non-philological faculties. It is noted that the integral part of future activity, image and, ultimately, the success of future teachers of music, fine arts, choreographers, designers is the ability to communicate competently. To achieve this goal, students must learn not only the norms of modern Ukrainian literary language, but also master the skills of professional communication, be able to use professional Ukrainian terminology and professional skills of the future specialty, correct texts in accordance with the norms of the literary language, develop the culture of speech, get acquainted with dictionaries, reference books, Internet resources that will help improve the linguistic culture of a future specialist. Realization of this task in higher educational institutions of Ukraine is carried out by studying the course «Ukrainian language (in professional direction)». A system of methods and tasks is proposed, which will facilitate the formation of professional broadcasting of students on grammatical, lexical, stylistic levels; to consolidate the acquired knowledge, to develop the most important skills that form the basis of the competence of the future speaker.

Key words: professional speech, professional communication, language training, professional culture, professional activity, linguistic personality.

Завдання вищої школи – готувати висококваліфікованих фахівців, які б досконало, ґрунтовно володіли українською літературною мовою в повсякденно-професійній, офіційно-документальній сфері, зокрема оволоділи мовою конкретної спеціальності, фаху. Реалізація цього завдання у вищих навчальних закладах України здійснюється шляхом вивчення курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Студенти повинні засвоїти не тільки відомості про лексичні, морфологічні, синтаксичні норми сучасної української літературної мови, терміни й професіоналізми майбутнього фаху, а й оволодіти навичками професійної комунікації, уміти використовувати фахову українську термінологію, коригувати тексти відповідно до норм літературної мови, розвивати культуру мовлення, ознайомитися зі словниками, довідниками, Інтернет-ресурсами, які сприятимуть удосконаленню мовної культури майбутнього фахівця.

У зв'язку з цим цілком закономірним є викладання курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» як дисципліни гуманітарного циклу студентам нефілологічних факультетів.

Як стверджують дослідники, мовна підготовка випускників середніх шкіл часто не відповідає вимогам сьогодення. Особливі складності студенти відчують у монологічних висловлюваннях – безсистемність, непослідовність, відсутність орієнтації на адресата. Без аргументації висловлених думок текст втрачає зв'язність, знижуються його комунікативні